

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/867/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114214898
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3114214898.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky U. B., bytom U. G. č. XXX proti odporcovi U. B., bytom U. G. XXX, o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 30. júna 2014, č. k. 27C/144/2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeňuje takto:

Nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým ukladá odporcovi zdržať sa vstupu na pozemok parcelu č. XXX/X - záhradu o výmere XXXmX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. U. G., obec U. G., okres Z., a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o hospodárení s touto parcelou.

Navrhovateľke ukladá, aby v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podala žalobu o hospodárení s parcelou č. XXX/X.- záhrady o výmere XXX mX k. ú. U. G. podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi dočasne zakázal vstupovať na pozemok parc. č. XXX/X, záhrady o výmere XXXmX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. U. G., obec U. G., okres Z., až do právoplatného skončenia konania o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov k uvedenému pozemku, ktoré bude vedené na Okresnom súde Trenčín. Navrhovateľke zároveň uložil, aby do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia podala na súde návrh na začatie konania o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov k pozemku parc. č. XXX/X, záhrady o výmere XXXmX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. U. G., obec U. G., okres Z.. Vychádzal zo zistenia, že podľa z výpisu z LV č. XXXX k. ú. U. G., obec U. G., okres Z. je navrhovateľka výlučnou vlastníčkou rodinného domu s. č. XXX, postaveného na pozemkoch parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X navrhovateľka. Podľa z výpisu z LV č. XXXX, k. ú. U. G., obec U. G., okres Z. sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov parc. č. XXX/X, o výmere XXmX, zastavané plochy a nádvorí, parc. č. XXX/X, o výmere XXXmX, záhrady a parc. č. XXX/X, o výmere XX m², zastavané plochy a nádvorí, účastníci konania, každý v podiele X/X-ica. Manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 19C/190/2009-31 zo dňa 29.04.2010, právoplatným dňa 25.06.2010. Predmetným rozsudkom boli deti účastníkov: Y., nar. XX.XX.XXXX, F., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom odporcovi bolo uložené platiť na nich výživné v minimálnej zákonnej výške. Trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/143/2012 zo dňa 10.10.2012, právoplatným dňa 16.10.2012 bol odporca uznaný za vinného, že dňa 19.07.2012 asi od 18,00 do 18,30 hod pod vplyvom alkoholu chodil po dvore rodinného domu č. XXX, kde mu bol zrušený trvalý pobyt, s krompáčom v ruke, pričom poškodzoval bezbariérový prístup do domu a vykrikoval, že zapáli rodinný dom a taktiež, že zabije bývalú manželku U. B., trvale bytom U. G. č. XXX, a taktiež aj ich spoločné deti, pričom poškodenej, ktorá sa v tom čase nachádzala v rodinnom dome spolu s dcérou Y. B. vulgárne nadával, čím u poškodenej vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie ako aj zdravie jej detí, nakoľko obvinený

bol v minulosti za obdobné skutky postihnutý, teda inému sa vyhrážal smrťou a inou ťažkou ujmu takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom - so zbraňou a na chránenej osobe - blízkej osobe, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, pre ktorý bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Z trestného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/143/2012, konkrétne z obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín sp. zn. 1Pv 673/12-35 súd zistil, že predtým bol odporca trestaný rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/78/2011 zo dňa 10.06.2011, právoplatným dňa 10.06.2011 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok 6 mesiacov v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, z ktorého bol rozhodnutím Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Pp/97/2011 dňa 03.11.2011 podmiennečne prepustený. Podľa znaleckého posudku znalcov MUDr. F. Y. a MUDr. L. G. č. 184/2012 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vyplýva, že u odporcu sa jedná o syndróm závislosti od alkoholu s kompletnou psychosomatickou závislosťou, poruchovosťou až stratou kontroly a pobyt odporcu na slobode pre spoločnosť bude nebezpečný, pokiaľ bude naďalej nadmerne konzumovať alkoholické nápoje. Odporučili, aby súd u neho uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Odporca bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0Tp/73/2012 zo dňa 20.07.2012, jeho väzba sa začala dňa 19.07.2012 a túto vykonával až do právoplatného skončenia predmetnej trestnej veci. Väzba od 19.07.2012 do 16.12.2012 sa mu uznesením sp. zn. 3T/143/2012 zo dňa 16.10.2012 započítala do trestu odňatia slobody. Výkon trestu odňatia slobody bol odporcovi nariadený dňa 16.10.2012 a odporca nastúpil trest dňa 16.10.2012. Dátum ukončenia trestu odňatia slobody odporcu je 09.07.2014. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/156/2010 zo dňa 25.02.2011, právoplatným dňa 25.02.2011 bola schválená dohoda o vine a treste uzatvorená prokurátorom Okresnej prokuratúry v Trenčíne s obvineným - odporcom, podľa ktorej odporca uznal vinu za spáchaný skutok, že dňa 04.11.2010 v čase asi o 18,30 hod v U. G., vo svojom rodinnom dome č. XXX pod vplyvom alkoholu prišiel do miestnosti kuchyne, kde sa v tom čase nachádzala jeho bývalá manželka U. B. spoločne so svojou dcérou F., kde začal na svoju manželku U. B. kričať, že tento dom je jeho, že pôjde z domu preč, potom jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej zabitím, následne začal búchať rukami do stola, kričať, že všetko v dome rozbije, všetky v dome pozabíja a keď mu U. B. povedala, aby sa upokojil a povedala mu, že z domu preč nepôjde, išiel smerom k nej, pravou rukou zodvihnutou a zovretou v päst' sa ju snažil udrieť, stále jej vulgárne nadával a vyhrážal sa, že ju zabije a keď sa snažil U. B. udrieť, vtedy jeho dcéra F. B. ju chcela brániť, postavila sa pred ním, avšak ju odsotil a pokračoval v útoku na svoju manželku U. B. a keď s útokom prestal a išiel si ľahnúť do postele, následne v čase asi o XX,XX hod prišiel do kotelne za U. B., opätovne jej začal vulgárne nadávať a kričať, že v dome nebude, lebo že tento podpáli, pričom sa znova pokúsil ju fyzicky napadnúť, až napokon prišla policajná hliadka, teda inému sa vyhrážal smrťou a inou ťažkou ujmu na zdraví takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu a uvedený čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pre ktorý bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Z obsahu spisu vyplýva, že predbežné opatrenie v tomto prípade nemá plniť funkciu zabezpečenia prípadného budúceho výkonu rozhodnutia, ale funkciu dočasnej úpravy pomerov účastníkov do doby, než sa právoplatne rozhodne o predmete konania - zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov k pozemku parc. č.. záhrady, o výmere XXXmX, zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. U. G.. Súd pred vydaním predbežného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by mal mať zistené, ak by mal vydať konečné rozhodnutie. Obmedzuje sa len na osvedčenie tých najzákladnejších skutočností, aby mohol posúdiť, či tu môže byť nárok, ktorého predbežnú úpravu si okolnosti prípadne vyžadujú, či toto právo je porušené, a či na jeho ochranu je potrebné vydanie práve predbežného opatrenia. Po oboznámení sa s dôkazmi predloženými navrhovateľkou súd v prejednávanej veci jednoznačne ustálil, že zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovateľkou požadovaného predbežného opatrenia sú v danom prípade splnené. Navrhovateľka predloženým listom vlastníctva, trestným rozsudkom bez väčších pochybností osvedčila existenciu nároku, ktorého ochrany sa domáha - odvrátenia fyzického a psychického násillia zo strany odporcu. Listom vlastníctva č. XXXX, k. ú. U. G., navrhovateľka osvedčila, že pozemok, príľahlý k rodinnému domu s. č. XXX v U. G., v ktorom navrhovateľka aj s deťmi účastníkov žije, a ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, je v podielovom spoluvlastníctve účastníkov. Trestným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/143/2012 zo dňa 10.10.2012 navrhovateľka osvedčila, že odporca sa voči nej

i deťom už minimálne dvakrát (tu išlo o opakovaný úrok) dopustil prečinu nebezpečného vyhrážania, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody, z ktorého by mal byť prepustený ku dňu 09.07.2014. Odporca by tak mal byť v súčasnosti prepustený na slobode a ako podielový spoluvlastník predmetného pozemku sa môže naň vrátiť. Uvedené zakladá podľa súdu bezprostredné nebezpečenstvo ujmy na zdraví navrhovateľky alebo detí účastníkov, keď odporca by mohol po požití alkoholu, aj vzhľadom na zistenú povahu jeho osobnosti, navrhovateľku alebo deti opäť napadnúť. V otázke potreby predbežnej úpravy súd vychádzal z právneho názoru, podľa ktorého právo na ochranu života a zdravia je silnejšie ako vlastnícke právo osoby, ktorá sa dopustila násilia, a do ktorej vlastníckych práv je potrebné vydaným predbežným opatrením zasiahnuť, a to aj keby táto osoba bola výlučným vlastníkom nehnuteľnosti. Preto užívacie právo tejto osoby k spoločnému obydliu, alebo nehnuteľnosti, ktoré vyplýva z vlastníctva resp. spoluvlastníctva je v prípade existencie násilia voči spolubývajúcej blízkej osobe nutné obmedziť. V prípade fyzického alebo psychického násilia ide totiž vždy o stav, kedy okamžité neusporiadanie pomerov účastníkov spočívajúce v ochrane obeti fyzického alebo psychického násilia pred protiprávnym konaním odporcu, by viedlo k vzniku v budúcnosti nenapraviteľných alebo len ťažko napraviteľných následkov. Tým je aj daná potreba dočasnej úpravy pomerov. Preto súd nemohol inak, ako návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyhovieť a odporcovi zakázať vstup na predmetný pozemok. Pre úplnosť súd dodáva, že vlastnícke právo odporcovi zostáva zachované, obmedzila sa len jedna jeho zložka, a to užívacia zložka. Právne vec posúdil podľa § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. g/, ods. 3 O.s.p.. S poukazom na § 76 ods. 3 O. s. p. súd uložil navrhovateľke povinnosť, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podala na súde návrh vo veci samej, ktorým sa bude domáhať zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva účastníkov k uvedenému pozemku. O trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté podľa ustanovenia § 145 O.s.p. v rozhodnutí vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Dôvodil tým, že z výkonu trestu bude prepustený 09.07.2014, plánuje rekonštrukčné práce objektu na adrese U. G. XXX, kde bude po prepustení z výkonu trestu bývať. Na pozemku, na ktorý je nariadený dočasný zákaz vstupu má stavebný materiál /dosky, tehly a pod./, ktorý si však pre zákaz, nebude môcť zobrať.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p./ a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť z týchto dôvodov:

Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že navrhovateľka sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže odporcovi vstup na nehnuteľnosť - parcelu č. XXX/X., záhradu o výmere XXX m² k. ú. U. G., z dôvodu opätovného možného násilného správania sa odporcu k nej a jej deťom, ako aj z dôvodu opätovného možného ničenia majetku patriaceho do podielového spoluvlastníctva. F. prvého stupňa posúdil tento návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p., a predbežné opatrenie nariadil napadnutým uznesením v znení tohto zákonného ustanovenia.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g/ predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia.

Aplikácia tohto predbežného opatrenia je veľmi aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násilnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom dome alebo byte s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania. Takéto obmedzenie, resp. vylúčenie násilnej osoby je však závažným zásahom do vlastníckeho práva, nájomného práva a pod., a preto je jeho aplikácia možná iba v prípade splnenia zákonných podmienok. Jednou z nich je, aby osoby vo vzťahu medzi ktorými dochádza k hrozbe domáceho násilia žili v spoločnom dome alebo byte.

V danej veci však z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a pripojených listinných dôkazov - listov vlastníctva vyplýva, že navrhovateľka sa domáha zákazu vstupu odporcu na pozemok o výmere XXX m², ktorý je v podielovom spoluvlastníctve oboch účastníkov. Podľa jej tvrdenia sa jedná o príľahlý pozemok, slúžiaci ako dvor k rodinnému domu, v ktorom navrhovateľka s deťmi býva, a ktorý je v jej výlučnom vlastníctve. Z listu vlastníctva č. XXXX k. ú. U. G. však vyplýva, že pozemok, parcela č. XXX/X je vedený ako záhrada o výmere XXX m². Aj keby odvolací súd pripustil, že časť pozemku môže slúžiť ako dvor vlastníkovi domu, vzhľadom na jeho výmeru XXX m² a kultúru uvedenú v liste vlastníctva ako záhrada, nemožno nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. rozšíriť aj na takéto prípady. Nie je totiž splnená základná podmienka pre poskytnutie ochrany, a to že medzi účastníkmi existuje spolužitie v rodinnom dome, v ktorom navrhovateľka s deťmi býva. Svedčí o tom aj okolnosť, že zákazu vstupu do domu sa navrhovateľka proti odporcovi ani nedomáhala. Podľa názoru odvolacieho súdu tieto skutočnosti vylučujú v danom prípade nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p.

Okolností uvádzané a osvedčené navrhovateľkou v danej veci však spĺňajú podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktoré predbežné opatrenie je svojim obsahom univerzálne. Umožňuje sa ním uložiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Navrhovateľka listinnými dôkazmi - najmä listami vlastníctva č. XXXX, č. XXXX k. ú. a rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp zn. 2T/78/2011, sp. zn. 3T/143/2012 osvedčila, že odporca vstupoval na daný pozemok opakovane pod vplyvom alkoholu, vyvolával násilie voči navrhovateľke a ich spoločným deťom a ničil bezbariérový vstup do rodinného domu, nachádzajúceho sa na tomto pozemku, za čo bol právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov. Po vykonaní tohto trestu mal byť odporca prepustený na slobodu v mesiaci júl 2014. Vzhľadom k tomu, že takéto násilné správanie sa u odporcu opakovalo, má navrhovateľka dôvodnú obavu, že odporca môže znovu vyvolávať násilie a ničiť veci nachádzajúce sa na tomto pozemku.

Za tejto situácie, keď medzi účastníkmi dochádza k vážnym nezhodám zapríčinenými výlučne odporcom, jeho násilníckym správaním (spôsobujúcim aj škodu na majetku), je odvolací súd toho názoru, že aj keď je odporca podielovým spoluvlastníkom pozemku parc. č. XXX/X záhrada o výmere XXX m² k. ú. U. G., je potrebné obmedziť jeho vlastníckeho právo nariadením predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p.. Takto sa dočasne upraví pomery medzi účastníkmi až do doby, pokiaľ sa vyrieši ich hospodárenie so spoločným pozemkom, ktorá úprava vyplýva z § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd preto zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

V prípade, ak navrhovateľka nepodá žalobu vo veci samej, toto nariadené predbežné opatrenie zanikne podľa § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.